

Előfizetési árak:

Félszáz évre . . . 6 frt — kr.
 Élévire 3 „ — „
 Negyedévre . . . 1 „ 50 „
 Egy órára 50 „
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádasy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszó-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. zs

hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adatna

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Beköszöntő.

Midőn lapunk kiadója s több ellenzéki ve-
 zérferfi megítisztelő felhívásának engedve a
 „Pécsi Figyelő“ szerkesztésére vállalkoztam,
 tettem ezt azon erős meggyőződésben, hogy
 az ellenzéknek e városban és vidékén a jelen
 körülmények közt mulhatlan szüksége van az
 évek hosszú során át kipróbált eme közlöny
 további fenmaradására, mert ez van hivatva
 fenntartani a szellemi kapcsolatot az ellenzéki elve-
 ket valló polgárok közt Pécsen és Baranyá-
 ban; — ennek feladata ezen par excellencze
 ellenzéki vidéken a részben tájékozatlanságból
 részben indolentiából eredő széthúzás csirait
 kiirtani s elvtársainknak bármikor is a siker
 egyedüli zálogát képező egyöntetű, összetartó
 fellépésre s tevékenységre az impulzust meg-
 adni.

Hazafias kötelességet véltem tehát telje-
 síteni, midőn a munkára hívó szózat elől ride-
 gen el nem zárkoztam, annál is inkább, mert
 az őszinte buzgalom s ügyünk iránti önzetlen
 lelkesedés, valamint városunk több vezéregyé-
 nisége részéről önkényt felajánlott szellemi tá-
 mogatás mellett bizalom váltja fel bennem a
 csüggedést s ama reményre bátorít, hogy ol-
 vasó közönségünk igényeit ezentúl is, még
 pedig talán az eddiginél is nagyobb mérték-
 ben sikerülend közmegelegedésre kielégítenünk.

Politikai hitvallásunk természetesen tovább-
 ra is marad a függetlenségi és 48-as párt
 programja; — ennek megvalósítása érdeké-
 ben fogunk csekély erőnktől telhetőleg ezentúl
 is küzdeni, s mint helyi közlöny fősúlyt fogunk
 fektetni arra, hogy a pécsi és baranyai ellen-
 zékek consolidálását és szervezését előmozdit-
 suk, mely cél elérésére szolgáló eszmék és
 javaslatok megvitatásának készséggel nyitjuk
 meg lapunk hasábjait.

Városunk és megyénk közügyeinek tár-
 gyalásában minden irányban függet-
 len, az országos politikai pártállástól épen
 úgy, mint bármely magánérdektől eltekintő
 szószólói leszünk a közjónak s ostorozói a kor-
 rupciónak, pajtáskodásnak, érdekhajhászásnak
 s közéletünk egyéb járványos nyavalyáinak.

Hírszolgálatunk az eddiginél élénkebb s
 gyorsabb lesz, mert lapunk ezentúl hetenként
 háromszor, tehát minden második köz-
 napon jelenvén meg, a napi eseményeket a
 megkívántató gyorsasággal s e mellett min-
 denre kiterjedő figyelemmel fogjuk regisztrálni.

Közgazdasági rovatunk tartalmasságára is
 kiváló gondot fogunk fordítani s megyénk gaz-
 dasági viszonyait időről-időre megbízható szak-
 emberek közleményeivel fogjuk ismertetni.

Tárczánk összeállításánál gondoskodni fo-
 gunk, hogy abban csak irodalmi színvonalon
 álló dolgozatok lássanak napvilágot; — iro-
 dalmi szárnypróbálgatások közlésétől olvasóin-
 kat minden esetre megkíméljük.

Midőn ezzel lapunk programját új alak-
 ban s új vezetés mellett való megjelenése al-
 kalmából főbb vonásaiban vázoltuk volna, ajál-
 juk lapunkat továbbra is a nagyérdemű olvasó
 közönség azon megítisztelő pártfogásába, melyet
 iránta már huszonegy éven keresztül tanusítani
 szives volt.

Bogáthy Medárd Pleininger Ferencz
 szerkesztő. felelős szerkesztő.

Lapunk szerkesztőségének átalakulásával
 egyidejűleg alólírt kiadóhivatal elhatározta, hogy
 e lapot a mai számmal kezdődőleg a közön-
 ség igényeinek megfelelőleg hetenként há-
 romszor adja ki:

Mától kezdve tehát lapunk hetenként ke-
 den, csütörtökön és szombaton reggel
 fog megjelenni és pedig az eddigi előfizetésiár

felemelése tekintetben la-
 punk az ország legolcsóbb lapja lesz.

Az előfizetési ár tehát ezentúl is marad

egy évre 6 frt

félévre 3 frt

negyedévre . . . 1 frt 50 kr

egy órára — frt 50 kr.

Előfizetéseket minden hónap elsejétől kez-
 dődőleg elfogadunk s kérjük a n. é. olvasó
 közönséget, hogy lapunktól eddig tanusított
 pártfogását jövőre se vonja meg.

Pécsen, 1893. december hó 2-án.

A „Pécsi Figyelő“
 kiadóhivatala.

A püspöki konferencia. A hercegprí-
 más budavári palotájában csütörtökön délelőtt tíz óra-
 kor kezdődött Vasary Kolos bíboros hercegprímás
 elnöke alatt a püspöki konferencia. A jegyzői
 tisztet Fehér Ipoly pannonhalmi főapát végzi. A kon-
 ferenciára megjelent a püspöki kar valamennyi tagja,
 úgy a római katolikusok, mint a görög katolikusok,
 összesen huszonketten. A püspöki karból csupán
 Lőnhart Ferencz erdélyi és Pável Mihály nagyvárad-
 i görög katolikus püspök hiányzik. Mind a kettő egész-
 ségére való hivatkozással mentette ki magát. A balázs-
 falvi érsekséget a konferencián Moldován János
 vikárius képviseli. A konferencia tíz órakor kezdődött.

A primás rövid imával nyitotta meg a gyűlést,
 miután elébb áldástkérő táviratot küldött az egész
 konferencia nevében a pápához. Tájékoztató beszédet
 mondott ezután az egyházpolitika aktuális kérdéseiről,
 mire Fehér Ipoly felolvasta az idevágó okiratokat és
 levelezéseket. Hosszu eszmecsere követte a primás
 beszédét s különösen Samassa József egri érsek
 beszélt többször a kérdésekhez. Foglalkoztak ezután
 a katolikus autonómiával, a kongruával és gróf Csáky
 Albin kultuszminiszter egy átiratával, hogy az egyet-
 em teológiai fakultásán az előadás nyelve a magyar
 legyen. Végül elhatározták, hogy a püspöki kar ne-
 vében kiadandó irat megszerkesztésére bizottságot
 választanak, amelynek elnöke Schlauch Lőrincz nagy-
 várad- bíboros lett. Ezt az iratot, már a legközelebbi
 ülésen, mely ma délután négy órakor lesz, fogja a
 bizottság a konferencia elé terjeszteni.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Két menyasszony.

(Egy orvos naplójából.)

Hat óra volt, midőn a csengetyűt egyszerre
 hevesen megrántották. Rögtön azután az O. grófi ház
 szolgálja rohan be lélekszakadva s alig tudja e sza-
 vakat kidagogni:

— Orvos ur kérem, jöjjön azonnal, kérem.

— Ki beteg? kérdém.

— A fiatal grófnő — a menyasszony.

— Most? Hisz 6 órakor kellett volna az es-
 küvőnek lenni!

— Igen és éppen most érte a baj!

— Jelentékeny a betegség? kérdém még.

— Oly jelentékeny, hogy a legrosszabbtól
 tartanak!

— Rohantam le a lépcsőkön. Lent már várt a
 grófi hintó, mely rövid néhány perc alatt a grófi
 palotába vitt.

Az esküvési ünnepélyre jött vendégek éppen
 most ültek hintóikba, jeléül annak, hogy az ünne-
 pély elmarad. A palotában mindenütt zavar és két-
 ségbeesés uralkodott. Az ünnepélyesen feldiszipelt
 terem, a szolgálk fényes öltözet, a pazar világítás
 különös ellentétben állott a komor, zavart arcokkal.

A menyasszony atyja mélyen megszorodott
 arccsal jött elém és egyenesen a fiatal grófnő
 hálósobájába vezetett, ki már ágyában feküdt, mely
 előtt anyja és egy szép, előttem ismeretlen hölgy
 állott. Azonnal helyet engedtek, mihelyt beléptem.
 Megijedtem a beteg különös kinézésén. Heves fejfé-

jásról panaszkodott, mintha agyában tűz lobogna
 Egész testén lázas forróság ömlött el, szemei mere-
 ven néztek, nyelve pedig száraz volt.

Kérdém, mióta mutatkoztak ezen tünetek és
 valjon napközben is rosszul érezte-e magát? Szülői,
 valamint a fiatal hölgy, ki nekem Hardtenfels Gáb-
 riella baronessenak lőn bemutatva, ez utóbbi kérdé-
 semre határozott nemmel feleltek. „Barátnőm —
 mondá a baronesse — még ezelőtt egy órával is jól
 érezte magát. Magam segitettem komornájának, hogy
 őt feldiszipse, de nem vettem észre a rosszullét nyo-
 mást sem rajta. Egy negyed óra mulva azonban szé-
 düléről panaszkodott, mely heves fejfájásba ment
 át, úgy, hogy teljes lehetetlen volt az oltár elé mennie.

Tudakoltam, valjon nem e valamely kellemet-
 len találkozás rázkódtatta meg lelkét, de ez eset sem
 állott fönn. Megtettem, a mit lehetett, hogy fájdalmát
 enyhítem, és elhatároztam az éjjelt mellette tölteni,
 a betegség folyásából akarván annak okát kitalálni.
 A mitől tartottam, bekövetkezett. Erős láz fogta el,
 úgy, hogy teljesen magánkivül volt. Láttam, hogy a
 beteg életereje pillanatról-pillanatra hanyatlak, még
 két kartársamat akartam segítségül hívni, midőn egy
 heves lázroham után a lélek elhagyta szép hüvelyét.

E hirtelen haláleset nemcsak a szülőket és a
 vőlegényt rázkódtatta meg, hanem engem is nagyon
 meghatott, annál is inkább, mert nem tudtam ma-
 gamnak számot adni a betegségről, mely oly örült
 sebességgel fejlődött ki és ragadta el áldozatát. Nem
 aludtam azon éj után semmit, mert ez eset igen
 élénken foglalkoztatta képzeletemet.

Másnap mihelyt az illem megengedte, a grófi
 palotába siettem. A nappali világozágnál láttam,
 hogy a holttestem arca nagyon el van torzítva. A

szemek mélyen gödreikbe feküdtek, az arcz pedig
 különös ólomszürke volt. Kezei görcsösen ökölbe
 voltak szorítva.

A grófi pár nagyon fájlalta, hogy leányuk szép
 vonásai így el vannak torzítva és felvilágosítást kér-
 tek tőlem a betegséget illetőleg. Széllhűdés roppant
 agyvelőgyulladás következtében forgott itt fenn, ez
 világos. Azonban mi okozta ama nagyfokú agyvelő-
 gyuladást. A betegség oly hihetetlen gyorsasággal
 lépett fel és fejlődött ki, hogy nekem — egész őszin-
 tén vallám meg nekik — semmi sincs a kezemben,
 a mi tájékozhatna. Bonczolást ajánlottam és a gróf
 hajlandó is volt ajánlatomat elfogadni, de a grófnő
 hevesen tiltakozott ellene. Borzadtott ama gondolatra,
 hogy e szép test az orvosok bonczoló kése alá jusson.

— Rendes halállal mult ki, mondá, ez elég. A
 természet megkivánta a magáét, hogy milyen czim
 alatt, az nem változtat a dolgon.

Igy tehát a felbonczolás, mely érdekes felvilá-
 gosítást adhatott volna, meg volt tagadva.

Mint a megboldogult szülőit, úgy a vőlegényt,
 gróf Thurneket is nagyon megrázkódtatta a várat-
 lan szerencsétlenség és én féltettem egészségét. —
 Csak egy év előtt tartózkodott mellbaja miatt Kairó-
 ban és ámbár a gyenge éghajlat megtámadott egész-
 ségét ismét helyre hozta, mégsem hittem, hogy e su-
 lyos csapást következmény nélkül bírja ki. Azonban
 csalódtam, mert a gróf teljesen fölgögyült, sőt né-
 hány hónap mulva közlé velem, hogy megint készü-
 lőben van felvenni Hymen lánczait, mely elhatáro-
 zásra őt leginkább szülei birták, kik minden áron
 óhajtották, hogy fiuk nőt hozzon a házhöz.

A fiatal gróf választása Hardtenfels Gáabriella
 baronessera esett, ki iránt, mint később megtudám,

A házassági jog. Szilágyi Dezső igazságügy-miniszter, ma szombaton terjeszti be a házassági jogról szóló 167 szakaszra terjedő törvényjavaslatot a képviselőháznak, miután a több mint harmincz ivre terjedő megokolással is elkészült.

A honvédelmi miniszter törvényjavaslatai. Az 1894-ik évi ujoncz megajánlás. Az erre vonatkozó törvényjavaslat a közös hadsereg és haditengerészet főtartására a magyar korona országaira eső 43,889 főnyi továbbá a honvédség részére szükséges 12,500 főnyi, ujonczjutalékok kivánja megszavaztatni. Az ujonczok az 1873, 1872 és 1871 években született állításkötelesek korosztályaiból, az 1894. évi márczius 1-től április 30-ig terjedő időszak alatt állítandók ki.

A csendőrség. A törvényjavaslat szerint a csendőrtiszti állomány kiegészítették: a csendőrségi testületekből fokozatos előléptetés által; a szolgálatban kipróbált, jól minősített és megfelelő műveltséggel bíró oly nőtlen altisztekből, kik a honvédtiszti vizsgát sikeresen letették s csendőrhadapródokká nevezettek ki. A közös hadseregbeli és tartalékos hadnagyok és hadapródok a csendőrséghez csak jól végzett hat havi próbaszolgálat és a csendőrtiszti szakvizsga sikeres letétele után helyeztetnek át.

A népfölkelés. A törvényjavaslat szerint mindazon katonailag kiképzett népfölkelő kötelezettek, kik a katonaságnál szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képzettek, kik a népfölkelés esetére különleges hadiszolgálatra kijelöltetvén már békében ajánlati lappal ellátottnak, minden évben egyszer, amidőn a lakosság kereseti foglalkozása lehetőleg kevésbé zavartatik, a nyilvántartásra kirendelt honvédtisztnél vagy polgári hatóságnál személyesen jelentkezni tartozik.

Azonfelül az ajánlati lappal ellátott népfölkelésre kötelezettek, rendes lakhelyüknek minden változását személyesen vagy írásban tizennégy napon belül bejelenteni tartoznak azon népfölkelő-hatóságnál, mely ajánlati lapjaikat kiállította.

Országgyűlés.

A képviselőház nov. 29-iki ülésén Hieronymi Károly belügyminiszter a Ház asztalára tette a közgazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslatot. Aztán folytatták a kereskedelmi miniszterium 1894. évi költségvetésének tárgyalását. Az államvasutak gépgyára tételénél Thaly Kálmán, Degen Gusztáv optimisztikus beszédét igen ügyesen megczáfolta s a valót mondotta el a magyar iparról. A kormányának a gyáripár fejlesztését ajánlotta figyelmébe. Endrey Gyula az egyedüli segítséget az ipar terén az önálló vámtérletben látja, s azt mondja, hogy majd ha iparunkat függetleníteni fogjuk az osztrák befolyásól, majd akkor mondhatjuk: a magyar ipar nem volt, hanem lesz. Lukács Béla kereskedelmi miniszter röviden vázolta, hogy milyen irányban akarja az Államvasutak gépgyárát kiszélesíteni, továbbá a hadsereg részére szükséges lövegek gyártásával és tűzoltó gépek előállításával. A tételt Neményi Ambrus előadó felszólalása után elfogadták. A mérték hitelesítés tételénél Thaly Kálmán arra kérte a minisztert, hogy a bélyegzőket, ugy, amint Baross Gábor tette, idehaza készíttesse, figyelmébe ajánlja, nem volna e czélszerű azt az uzust

már ezelőtt is táplált némi érdeklődést, midőn a megboldogult comtesset még nem ismerte. De a viszonyoknak semmi komoly következménye nem lett és a gróf csak Kairóban lett ismét reá figyelmes, hol a leány atyja is gyógyulást keresett. A Hardenfels báróval és leányával való ismerkedés igen sokat járult hozzá, hogy a messze távolban kellemessé tegye a tartózkodást, a mi egészségére csak kedvező befolyásu lehetett. Itt tanulta csak a baronesse művelt és tenkölt lelkét ismerni, kivel órákon át csevegett a legkellemesebben, a nélkül, hogy átlépte volna ama határt, melyet az O . . . grófnővel viszony, kinek már akkor vőlegénye volt, eléje szabott. De a mi a gróftól leginkább arra bírta, hogy választása a baronessere essék, ama gondos és önfeláldozó ápolás volt, melyben megboldogult menyasszonyát részesíté. Ő a baronesseben — mondá oly nőt vél fel találhatni, ki szellemmel és szívvél bír, és ki képes lesz szívét megérteni, hogy őt boldoggá tegye.

Őszinte szívből kívántam szerencsét az új frigyhez a szeretetreméltó gavallérnak, és midőn néhány nap mulva báró Hardenfelsről leánya menyegzőjére meghívást kaptam, tudtam, hogy ez a gróf kívánságára történt, mert én eddig a báró házában idegen valék.

E meghívás kötelességemmé tette, hogy a bárónál tiszteletemet tegyem és én minél hamarabb akartam e kötelességemnek megfelelni.

Hardenfels báró a hatvanhoz közel álló férfi volt, ki rendesen igen komoly vala, mikor azonban fölmelegedett, az egész társaságot a legvidámabb hangulatba tudta hozni talpraesett tréfáival. Kitűnő előzékenységgel fogadott, miután veje mint barátját ajánlott. Leányát azon nevezetes éj óta, midőn ba-

mással fölcserélni, hogy a határszéli városokból megy el egy hivatalnok Bécsbe a bélyegzés alá vetett áruk hitelesítése végett. A helyi érdekű vasutaknál Nag y János az e vasutaknál tapasztalható bajok orvoslására hívja föl a minisztert és a kezelési költségek és az áru szállítási díjak leszállítását kéri. Lukács miniszter azt válaszolja, hogy a díjszabás megállapításánál mindig tekintettel vannak a helyi érdekekre. Néhány apró tétel elfogadása után a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalása véget ért s a Ház vita nélkül tudomásul vette a Vaskapu szabályozásáról szóló jelentést. Őt percnyi szünet után a napirend szerint következett a királyi Kuria és a királyi Itélőtábla itélőbiráinak szaporításáról és az 1877. V. tcz. módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Visontai Soma felszólalása s Szilágyi igazságügyminiszter válasza után a törvényjavaslatot a Ház általánosságban elfogadta. A részletes tárgyalás során a czimnél felszólal Visontai s megjegyzéseket tesz Szilágyi észrevételeire, mire az igazságügyminiszter kétségbe vonja, hogy Visontai a bűnvádi eljárási tervezetből helyesen idézett volna. Teleszky a miniszternek adott igazat. A Ház az egész javaslatot elfogadta. Ezután Múlek Lajos intézett interpellációt a miniszterelnökhöz, a közös hadügyminiszter egy sérelmes határozatára vonatkozólag, melylyel az egy aradi vaggongyárnak a hadsereg részére szükséges élelmiszerek előállítása iránt tett folyamodványát mereven visszautasította. Az interpellációt kiadták a miniszternek.

A november 30-iki ülésen Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter betérjesztette az ujonczmegajánlásról és a csendőrség számának megszorításáról szóló törvényjavaslatokat, továbbá az önkéntesek vizsgáiról és a hadseregben előfordult öngyilkosságokról szóló jelentést. Aztán megkezdték a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalását. Tóth Ernő hosszabban bírálta a honvédelmi kormányzatot. Végül a következő határozati javaslatot terjesztette be: „Utasítja a képviselőház a honv. minisztert, hogy a honvédség, tüzér és műszaki csapatainak föllállítása tekintetében tegyen jelentést a Háznak. Thaly Kálmán szemben azzal, hogy a honvédségnek tüzérséggel és műszaki csapatokkal való ellátását csak pénzügyi kérdésnek mondják, kijelentette, hogy a függetlenségi párt minden áldozatra kész, csak hogy a honvédségnek ezt a kiegészítését elérje. De az akadályok nem pénzügyi természetűek, hanem Bécs az, mely ebben is ellenszegül Magyarországnak. Szóvá tette ezután a sok öngyilkosság ügyét is, az emberségesebb bánásmódot sürgetve, mely az egyetlen mód az öngyilkosságok számának csökkentésére. Madarász József kijelentette, hogy míg önálló nemzeti hadseregünk nem lesz, ennek a miniszternek nem szavazza meg a költségvetést. Ugron Gábor azt a kérdést vetette föl, hogy milyen jögon ülhet a magyar kormányban egy közös hadseregbeli tényleges tábornok, a ki mint ilyen a közös hadügyminiszter juriszdikciójának van alávetve? Így hát nem csoda, ha nem bir érzékkel a magyar honvédség iránt s megengedi, hogy valóságos karrikatúrává fejlődjék. Ha a miniszter a törvényhozásban csak így képviseli a honvédség érdekeit, akkor az a hit ébred föl, hogy a tábornok-minisztert csak császári biztosnak küldték ide a parlament ellenőrzésére. Ugron végül kijelentette, hogy míg a honvé-

rátñoje oly hirtelen halállal mult ki, nem láttam. Akkor éjjel is először láttam életemben, így tehát nem igen ismerhettem, de mégis nagy változást véltem észrevenni az arcában. Arcszíne feltűnőleg halvány, szep szemeit, melyek ha beszélt, különösen fényben ragyogtak és ide-oda tévelyegtek, kék gyűrűk övedzék. Hogy létéről tudakozódtam, mire élénk pir futá be arczat.

Atyja felelt helyette s mondá: Igen, igen jó volna, ha leányom hallgatna a szóra. Ő álmatlanságban szenved és ha végre mégis sikerül álomba merülnie, az nem csendes, sokszor föl fölrezen, mintha valami rém zavarná.

A baronesse mosolyra erőltette ajkait, midőn azt mondá: „Ígérem, hogyha bajom rövid idő mulva el nem mulik, igénybe veszem az orvos ur segítségét. Addig is legyünk türelemmel.”

Igyekeztem, hogy a beszélgetést vidámabb dolgokra fordítsam, a mi sikerült, mert a társalgás élénk lett, midőn O . . . grófnő kocsija állott meg a palota előtt.

Tekintetemet a grófnő beléptekor annak arcáról akaratlanul a baronette felé fordítám s annak arcán valami sötét árnyat láttam ellebegni. Látszott arcán, hogy megerőltetésbe kerül vidámnak és barátságosnak lenni, midőn a grófnőt fogadja.

A grófnő őszinte szavakkal kívánt neki szerencsét a legközelebb végbemenendő esküvőhöz, mely szavakban festvén a vőlegény jellemét, mely olyan, hogy az mindenki igaz tiszteletét kivívja. Ő képes lesz őt boldoggá tenni. Azt hívéim ugyan, mondá, hogy én leszek szerencsés őt vőmnek nevezhetni, de az ur másképp rendelte és én boldog vagyok, hogy a gróf választása boldogult leányom

delmi ügyek élén Fejérváry báró fog állani, a költségvetést nem szavazza meg. A vitát a következő ülésen folytatják.

Külföld.

Franciaország. A francia kormányválság négy napi izgatottság után megoldást nyert azzal, hogy Spuller, Gambetta benső barátja, hű követője s legkiválóbb tanítványa, hajlandónak nyilatkozott az új kabinet megalakítására. November 29-én Burdoux-val és Raynallal konferált; az elsőnek, a ki egyszerű munkából küzdötte fel magát, a pénzügyi, a másikkal a belügyi tárcazt ajánlotta föl. Spuller magának szándékozik megtartani az elnökségen kívül a külügyi tárcazt. De az esetre, ha Raynal vonakodnék, a belügyi tárcazt Spuller maga, a külügyi tárcazt pedig Laboulaye volt pétervári nagykövet tölti be. Hogy az új kormány nagyobb legyen a presztízse, Cavaignacot nevezik ki hadügyminiszternek. Párisi hírek szerint a kabinet következőképen fog megalakulni: Spuller miniszterelnök és külügyi, Burdeaux pénzügyi, Raynal belügyi, Jaures kereskedelemügyi, Cavaignac hadügyi, Merlin szenátor igazságügyi, Berthelot közoktatásügyi és Etienne közmunkaügyi. Spuller miniszterelnöksége halomra dönti a főnálló francia-orosz szövetséget. A párisi orosz nagykövet Mohrenheim báró ki is jelentette, hogy a meunyiban Spuller lesz az új miniszterelnök, egy pillanatig sem maradhat tovább Párisban.

Olaszország. Az olasz kormányválság is közeleg a megoldás felé. A kabinet alakításra vonatkozó tárgyalások legalább ezt engedik következtetni. Zanardelli kamarai elnök, ki a Giolitti kabinet lemondása után, a király megbízására az új kabinet megalakítását magára vállalta, november hó 29-ikén több politikussal tanácskozott. Hir szerint a miniszteri tárczák betöltésére nézve a következők vannak előterjesztve: Elnökség és belügy: Zanardelli; külügy: Saracco; kincstár: Souino; pénzügy: Vacchelli; hadügy: Primerano; földművelés: Coccortu

Szerbia. Dokics miniszterelnök állapota Abáziában a legrosszabbra fordult; már öt nap óta nem eszik és nem iszik. Csak rövid percekre tér magához. A katasztrófa bekövetkezése minden perczen várható. Dokics halála egyelőre nem volna maga után nagyobb politikai következtéseket. A miniszterelnökséggel Gruics tábornok, a mostani hadügyminiszter bizatnék meg.

Németország. A Caprivi birodalmi kancellár ellen megkísérelt merénylet képezi a közbeszédtárgyat Németországban; sőt az a hir is járja, hogy Vilmos császár élete ellen is terveztek merényletet; neki is szántak olyan pokolgépet, mint kancellárjának. A Caprivi elleni merénylet részletei a következők: A birodalmi kancellár nevére vasárnap egy névjegy tartó doboz nagyságu csomag érkezett, melyet nov. 23-án adtak föl Orleansban s mely a küldeményt gyönyörű fajta hónapos retek-mag mintájának jelezte. A kancellár adjutánsa Ebmayer őrnagy mit sem sejtve tollkésével próbálta a ládika tetejét fölnyitni, midőn a jelzett mag néhány szeme markába hullott. Az őrnagy löporra ismert bennük. Azonnal pokolgépre gondolt s gyanuját közölte a rendőrséggel. A faládika, melyben a

testvéri jó barátnőjére esett. Szivemből kívánok szerencsét a szép frigyhez!

Megfogta kezénél és megcsókoita. Gabriella az öreg grófnő kezét ajkaihoz emelvén, egész testében lázasan remegett, míg szemeiben könnyek csillogtak. Sokáig nem tudott szóhoz jutni és azt gondoltam, hogy idegrendszere nagyon meg van támadva.

— Ugy-e a jó leányomra való visszamlékezés érzékenyítette ugy el, vevé át a szót ismét a grófnő. Ez nemes érzelmeiről teszen tanúságot, de azért reméllem, hogy vig kedélyű és boldog lesz, ha majd mint asszony meglátogat engemet. Most azonban egy kéréssem volna önhöz Gabriella!

Feleltem, hogy magamat ajánlom, de a báró tartóztatott s a grófnő is azt mondá: Nagyon fogok örvedeni kedves orvos ur, ha azt, a mit mondani akarok, ön is meghallgatja és egy igen érték es tárgyat, mely tudom, az ön figyelmét is le fogja bilincselni, szemügyre vesz. Hallja tehát. Midőn meghatároztuk leányomnak és gróf Thurnecknek egybekelési napját, Amália egy igen kedves barátnője — a baronessra mutatott — neki ezen gyönyörű menyasszony ajándékot hozta.

A grófnő egy tászkából kivevén egy tokot, abból egy csillogó ékszer vett ki és tartott elem. Ez egy fésűhöz hasonlóan fogakkal ellátott gyönyörű fejdisz volt, teive a legragyogóbb gyémántokkal és smaragdokkal. A grófi korona és a név brilliantokból volt oly módon oda csinálva, hogy rajta a fátvolt lehetett megerősíteni. A fejdisz nemcsak értéke, hanem finom kidolgozása által is kitűnt és minden tekintetben méltó volt, hogy egy grófi menyasszonyt diszitsen.

Nem nézhettem eléggé e remek művet, kivált

pokolgép rejtőzött, 2 hüvelyk magas és 5 hüvelyk hosszú. A tetőre erősített gummi-szalagok egy nyílt tartottak vissza, mely a teljes fölnyitáshoz egy gyutacsra csapódott volna, mely egy ujnyi hosszú nitro-glycerinnel megtöltött patronnal állt összekötésben. A küldemény feladója olyas valaki lehet, ki a kancellár szokásait jól ismeri s tudja azt, hogy a gróf nagy kertész; ő maga választja ki a magokat, melyeket tenyésztetni akar. A merénylőről mit sem tudnak, bár a vizsgálatot azonnal elrendelték.

Közigazgatási bíráskodás.

Pécs, 1893. december 1.

Hogy közigazgatási állapotaink a legnagyobb mérvben betegek, senki kétségbe nem vonhatja s mindenki meg van győződve ezek gyökeres orvoslásának szükséges voltáról.

Ezen már évek óta országszerte nyilvánuló közhangulatot a kormány arra használta föl, hogy a közigazgatás reformja czimén annak államosítását vette föl programjába s erről szóló törvényjavaslatát már két évvel ezelőtt az országgyűlés elé terjesztette.

Hogy a kormány czélját ezen reform keresztül-hajtásával nem a közigazgatási bajok orvoslása, hanem saját hatalmi körének kiterjesztése képezte, azonnal kitűnt a javaslat tárgyalásánál, midőn az államosítás által nyerendő hatalmi túltengés ellensúlyozására az ellenzék által követelt u. n. garanciális törvényjavaslatok egyidejűleg való előterjesztését megtagadta.

Tudjuk, hogy a kormány akkori kísérlete a függetlenségi és 48-as párt rendületlen kitartásán hajótörést szenvedett, úgy hogy a kormány kísérletét akkori alakjában ismételni többé nem merete.

Meg kellett tehát barátkozni a gondolattal, hogy a közigazgatás államosítását a garanciális törvények nélkül keresztülvinni nem lehet, el kell tehát készíteni a közigazgatási bíráskodásról, a szolgálati pragmatikáról, a fegyelmi törvényről szóló javaslatokat is.

Ezen javaslatok elsejét, a közigazgatási bíráskodásról szóló törvényjavaslatot a belügyminiszter november 29-én terjesztette be az országgyűléshez.

Hogy közigazgatási bíráskodásra égető szükségünk van, az iránt nincs véleménykülönbség az országban, hisz közigazgatási bajaink túlnyomó részben abból eredtek, hogy a jogaiban sértett félnek nem volt pártatlan foruma, hova a közigazgatási hatóságok sérelmes intézkedéseinek orvoslása végett fordulhatott volna s így az önkény, jogtiprás és basáskodás napirenden voltak, mindezek megtorlására pedig nem volt mód, mert a kormány korteszpolitikája a közigazgatási korifeusok dédelgetését tartotta kötelességének, hogy ezek a választásoknál annál busásabb vizontszolgálatokra legyenek kötelezve.

Ha azonban az imént betervezett törvényjavaslat intézkedéseit csak kissé behatóbban szemléljük, azonnal meggyőződhetünk róla, hogy az ebben contemplált közigazgatási bíráskodás is csak olyan talmi biztosíték lesz a felek részére, mint az eddigi fölebbviteli joga egyik közigazgatási hatóságtól a másikhoz.

A javaslat szerint ugyanis a törvényhatóságok székhelyein szervezendő közigazgatási bíráskodások a főispán elnöklése alatt állni fognak az alispánból, illetve polgármesterből s tiszti főügyészből és a törvényhatósági bizottság által választott három rendes és három póttagból.

Ezen bíróság ötös tanácsban határoz olyképp, hogy a főispán, alispán (polgármester) és főügyész vagy ezek helyettesei okvetlenül tartoznak jelen lenni, a választott tagokból pedig csak kettőnek jelenléte szükséges, sőt a javaslat 11. §-a szerint egyes esetekben a belügyminiszter jogosítva lesz három tagu tanácsokat is szervezni, melyekből aztán a választott tagok mind kizorolhatnak. — Hogy az ily szervezett bíróságok a közigazgatási hatóságok és magánfelek közti vitás kérdésekben pártatlan bírálók és ítélezők lesznek, azt elhinni még a legnagyobb foku naivság és optimizmus mellett is bajos dolog. — E bíróságok kebelében a hivatalos szavazatok többsége a pártatlan szavazatok ellenében már törvényleg biztosítva lévén, ugyancsak napnál fényesebb igazsága legyen annak a magánfélnek, a ki különben is zürzavaros közigazgatási jogunk tömkelegében igazait itt megtalálni képes lesz.

Mit szóljunk aztán még azon esetekhez, melyekben maga az elnöklő főispán vagy a bíráskodásban részt veszni tartozó alispán vagy polgármester lesznek a panaszosok vagy panaszlók? — A törvényjavaslat számos oly esetet sorol fel, midőn a főispánnak, alispánnak és polgármesternek hivatali kötelessége a közigazgatási bíróság előtt panaszt emelni s viszont számos esetben ugyanezek ellen a magánfélnek ad panasz jogot a nélkül, hogy ily esetekben az érdekelt köztisztviselőket a bíráskodásból kizárják. — Ismétlődni fog tehát itt is a végtelenségig azon specialis magyar jogállapot, melyet a regale váltsági törvény már szentesített, hogy t. i. az érdekelt félként szereplő hatóság lesz döntő birói hatalommal felruházva saját ügyeiben; — s ezt azon hangzatos ürügy alatt akarják törvénybe iktatni, hogy pártatlan bíróságot szerveznek a közigazgatási visszaélések ellen!

Azt mondhatják erre a kormány támogatói, hogy az első foku bíróság ítélete ellen a meg nem elégedő fél felebbezhet a felső közigazgatási bírósághoz, mely független bíróság szervezetével fog birni.

Erre azonban először is az a megjegyzésünk, hogy nem tarthatjuk helyes törvényhozási politikának azt, mely egy alsó foku hatóságot rosszul szervez azért, mert lesz fölötte egy jobban szervezett hatóság; — de meg az sem áll, hogy a sértett félnek minden esetben joga lesz a felső bírósághoz fordulni, mert igen sok esetben az első foku közigazgatási bíróság minden felebbezés kizárásával végérvényesen fog dönteni; — végül pedig az a felső közigazgatási bíróság sem lesz oly független, minőnek a dolog természetéből folyólag lennie kellene, mert, hogy többet ne említsünk, ott van a javaslat 41. §-nak azon intézkedése, mely szerint a ministereknek joguk van a felső közigazgatási bíróságtól elvi jelentőségű döntvényeinek megváltoztatását vagy módosítását követelni! — Hogy az ily felhívás mennyire meg fogja rontani ezen legfőbb bíróság független ítélezését, azt sajnos tapasztaltuk a legfőbb pénzügyi közigazgatási bíróság ítélezésében, mely kezdetben tanusított igazságot és pártatlan eljárásból a kincstár érdekében hozzá menesztett kormányi intézésre máris sokat engedett.

Nehéz, de nem hálátlan feladata lesz az országgyűlési ellenzéknek e törvényjavaslat tárgyalásánál a hatalmi tendenciák kellő mederbe szorítása mellett odahatni, hogy független és pártatlan közigazgatási bíróságok szerveztessenek.

A pécsi pályaudvar.

Városunk országgyűlési képviselője által a képviselőházban november hó 28-án tartott beszéde városunk polgárainak a vasuti pályaudvar iránti általános érdeklődését keltette fel, mely érdeklődés a hétfői városi közgyűlésen is kifejezésre fog jutni.

A városi polgárság ugyanis a közgyűléshez egy tömeges aláírással ellátott kérvényt nyújt be, melyben előadják, hogy a pécsi vasuti állomáson észlelhető hiányok orvoslását a miniszter, városunk országgyűlési képviselőjének felszólalása folytán kilátásba helyezvén, helyén való dolog, hogy a városi képviselő testület szintén tegyen lépéseket a vasuti indóház és pályaudvar átalakítása iránt.

Hogy az átalakítás égető szükségét képez, azt a naponkint tapasztalható bajok és vizzásságok eléggé igazolják s városunk kereskedelmi forgalma már régtől fogva sanyli.

Az átalakítás módozatát illetőleg ajánlják a kérvényező polgárok, hogy a teherpályaudvar a személypályaudvartól elkülöníttessék, mert ily megosztás mellett ugy a személy- mint a teheráru-forgalom czélszerűbben volna kezelhető, míg egyesítve legtöbbször akadályozzák egymás szabad mozgását. — Így van ez beosztva nemcsak a főváros vasutainál, de a vidéken is Győrött, Miskolczon s több más helyen, hol mindenütt két külön pályaudvar, a teher- és személy-pályaudvar épült.

A pécsi állomást illetőleg azt hozza javaslatba a kérvény, hogy a jelenlegi pályaudvar kellő átalakítás után hagyassék meg tisztán a személyforgalomnak fentartott személy-pályaudvar gyanánt, míg a teher-pályaudvar helyéül a budai külvárosi vásártérrel ajánlja, hol a kellő nagyságu terület fölött rendelkezik a város s hol technikai akadályok sem állnak az építkezés útjában, — e mellett pedig a pályaudvar itteni elhelyezése a város egyik legnépesebb részének fellendülésére hathatósan közreműködne.

Arra kérik tehát a polgárok a város közgyűlését, hogy a miniszterhez feliratot intézzen, melyben őt a pécsi pályaudvar olyképp való sürgős átalakításának elrendezésére kérje, hogy a jelenlegi pályaudvar a kellő átalakítással tisztán a személyforgalom számára rendeztessék be, míg a teheráru forgalom számára a budai külvárosi vásártéren egy személy fel- és leszállóhelylyel kapcsolatos külön pályaudvar rendeztessék be.

Hisszük, hogy a város közgyűlése ez életrevaló előterjesztést nemcsak elfogadja, de egyuttal a szükséges területet is felajánlja a teher-pályaudvar számára.

Hirek.

— (A Pécsi Figyelő új alakjában.) Ma jelenik meg lapunk először meg nagyobbított új alakjában, nyolcz oldalon. Hetenként háromszor, ugymint kedden, csütörtökön és szombaton rendszeren négy ilyen nagy oldalon fog megjelenni, de a szükséghez képest nagyobb terjedelemben is; mindazonáltal elő-

mikor a nap ragyogó sugarai ráestek és milliónyi szikrát látszott a leggazdagabb szinompában vetni.

A baronesse felé fordultam, hogy elismerésemet fejezzem ki kitűnő izléseért, de megijedtem, midőn arczába pillantottam. Kidüledt szemekkel és az ijedtség egyéb felismerhető jeleivel bámult az ékszerre, mintha abban kísértetet látta. Csak megszólításom téríté ismét magához. Csodálkozásomat fejeztem ki e remek mű fölött, mit ő néma meghajtással fogadván, az ékszert visszaadta a grófnőnek.

— Ez ékszer, vevé ismét fel a szót a grófnő — nekem igen becses emlék, de valahányszor tekintetem reá esik, mindig nagyon elszomorkodom, mert oly menyasszony fejét ékíté, ki nem vitte oltárhoz. Szeretném, ha egy kedves emlék is csatlakoznék hozzá, ha egy boldog menyasszonyt is díszítene, hogy ennek öröme ellensúlyozza fájdalmamat.

A grófnő itt egy kis szünetet tartott, azután jobban a baronesse felé fordulván, folytató: Ez engem igen boldoggá tette, azért kérem, kedves gyermekem, viselje e fejdísz esküvőjén, hogyha ismét elteszem, mondhasam, ez egy boldog fejdísz és szívemet nem tölti el fájdalmas érzélem látásán.

A baronesse, mintha a grófnő szavai megijesztették volna, nagy zavarral kérdé: Én — én felvegyem ez ékszert?

— Úgy szeretném, kedves gyermekem!

A baronesse sötéten maga elé merengett, mintha egyedül volna és fejét rázta.

A grófnő hozzá menván, gyöngéden megsimogató arczát s mondá:

— E fejdísz igen jól fog állani, engedje csak feltennem!

S mielőtt megakadályozhatta volna, az ékszer

fején volt; de míg a grófnő igyekezett hajában meg erősíteni, hirtelen megrántotta fejét és fuldokolva kiáltá: — Ah, kegyed megszurt!

A grófnő hamar levette az ékszert és csodálkozva nézte.

— Különös, mondá, hogy csak ezen egy szegcske bir azon tulajdonsággal, hogy felülről kiteszitható és azután ismét helyére lép. De ez hegyesebb is mint a többi és mi ez? Nedvesség hatol ki belőle!

A baronesse arczán most oly nagyfoku borzadály tükröződött, hogy megijedtem látásán. Villámgyorsasággal ragadta ki a grófnő kezéből az ékszert és oly figyelemmel vizsgálta meg ama tüt, mintha el akarta volna nyelni. Egyszerre homlokára ütött s rekedt, remegő hangon mormogá:

— Igaz — itt folyik a mérég.

Ijedtség és csodálkozás fogott el mindnyájunkat, de Gabriella hirtelen összeszedvén magát, hangjának szilárd kifejezést igyekezett adni, midőn mondá: — Ugyanazon halállal mulok ki, mint leánya, mert ez ékszer meg van mérgezve.

A grófnő kétségbeesett sikolyt hallatott, tántorgott és aláhanyatlott székén. A baronesse térdre borulván előtte, összetett kézzel könyörgött bocsánatért.

— Ne átkozzon! — kiáltá rémes hangon. Iróasztalomban van bepecsételve vallomásom. Imádkozzanak szegény lelkemért, mert élnem immár nem lehet. Hamar, hogy szenvedéseim muljanak! S mielőtt valaki megakadályozhatta volna, a fejdísz szájjához tartá, melyből a nyomó segítségével a mérget kiszívta. Azután a mellékszobába rohant és azt maga után bezárta.

Ez mind csak néhány pillanat műve volt, úgy hogy éber lélekjelenlétünket sem értünk rá összeszedni. Csak midőn már az ajtó becsukódott a baronesse után, ocsudott fel a báró és szivszaggató hangon kiáltá:

— Segítség, segítség szegény leányomnak!

Sikerült az ajtót fölfeszíteni, de mint! előre látható volt, már nem lehetett segíteni. A mérég ily nagy mértékben bevéve, rontó hatását azonnal megkezdte és a baronesse élettelenül feküdt a pamlagon. Minden életrehozási kísérlet hiába való volt.

A báró annyira meg volt rendülve, hogy azonnal ágyba kellett tenni és gyógykezelés alá venni. O. grófnő néhány perc múlva magához tért.

— Isten büntető keze! mondá ünnepeles hangon, — mindent jól tesz. A bűn méhében hordja a büntetést is. Az ur legyen kegyelmes lelkének.

A baronette szekrényében terjedelmes vallomást találtak. — Gróf Thurneck iránt szenvedélyes szerelmet táplált és eme szenvedély birta őt ama borzasztó elhatározásra, hogy vetélytársnőjét elteszi láb alól. Azért Kairóban egy iszonyuan működő mérget tudott magának szerezni, melyet a fejdísz egyik üres szegcskéjébe tett úgy, hogy onnan a legkisebb nyomásra cseppenként kitoluljon. Egy csepp pedig a vérbe jutva, már halált okozott. Midőn az ékszert a grófnőnek átadta, e véstestető szegcske nem volt benne, hanem mielőtt föltette volna dús hajzatára, beleillesztette azt és egy kissé megsebezte vele, mire azonban az nem figyelt. Midőn a menyasszonyt oltár helyett betegágyba kellett vezetni, ő ismét elvetette az ékszert és egy másik terembe ment, hogy ott a mérgezett szegcske helyébe az ártatlant tegye. De az izgatottság, a fölfedeztetéstől

si ára a régi marad (egész évre 6 frt, márciusra 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egy évre 50 kr.) Az egész országban nincs lap, mely ezért az olcsó árát ennyit nyújtana. Hiszük, hogy a nagy közönség, úgy mint eddig, ezután sem vonja meg tőlünk szives pártolását.

— **(Fesztl Károly dr. nagyprépost temetése)** szerdán ment végbe. D. e. 9 órakor volt a gyász isteni tisztelet a székesegyházban. A misén Troll Ferencz pápai prelátnak, címz. püspök czelebrált nagy segédlettel. — A mise után Dulánszky Nándor dr. megyés püspök a hatalmas háznál beszentelte az elhunyt nagyprépost diszes érczkoporsóban elhelyezett holttestét, aztán a kriptába vitték. A beszentelés végével a Gregorian-inézet növendékei gyászdalt énekeltek Glatt Ignác karnagy vezetése alatt. Városunk notabilitásai közül a temetésen megjelentek: Rózsa tábornok, a honvéd tisztikar, Sável tszéki elnök, Opris posta és távirda igazgató, Dragonescu pénzügyigazgató, Fekete Mihály városi tisztviselő, Forrai Iván főszolgabíró, Majorossi városi főjegyző, Zavaros helyettes polgármester, Kindl József, Sey megyei főjegyző, Wiesner bányaigazgató, Littke, keresk. és iparkamarai elnök, Záray dr., Salamon kir. tanfelügyelő; a pécsi jótékony nőegylet küldöttségileg képviselte magát; ott volt a papság, sőt a vidéki papság köréből is sokan.

— **(A honvédség köréből.)** A m. kir. honvédelmi miniszter Vári Elemér m. kir. honvéd hadnagyot a pécsi 19-ik honvéd gyalogezredtől a kolozsvári 21-ik honvéd gyalogezred törzséhez helyezte át.

— **(A hadsereg köréből.)** A cs. és kir. közös hadügyminisztérium Vörös Nándor pécsi aldozár II. osztályu tábori segédlelkészé nevezte ki a tartalékban. Pupinszki Tivadar a szentlőrinczi járás állatorvosa II. oszt. katonai állatorvossá neveztetett ki.

— **(Halálozás.)** Sulyos csapás érte Krásznonyi Ferencz, pécsi légszergyári igazgatót. Bátyja Krásznonyi József dr. f. hó 23-ikén, élete 45-ik évében Nyirbaktán hirtelen meghalt, s ott f. hó 25-ikén örök nyugalomra helyeztetett.

— **(A roncsoló toroklob.)** Egerághon és Pötvágó-Szöllősen szűnőfélben van, de azért az iskolát még nem nyitották meg.

— **(A pécsi pályaudvar kibővítése.)** Lukács Béla kereskedelmi miniszter a Ház november hó 28-iki ülésén, a kereskedelmi költségvetés tárgyalásakor, válaszolva Erreth János, Pécs zab. kir. város képviselőjének a pécsi pályaudvar kibővítése ügyében tett s lapunk mult számában közölt, nagyérdemű felszólalására, kijelentette, hogy pécsi pályaudvar kibővítése rövid idő múlva meg fog történni s a legsürgősebb hiányokon már idén is segíteni fog. Azon alkalommal Perczel János is felszólalt, még pedig Erreth előtt. Ennek kiegészítő körülménynek a „F. Z.“ szerdai számban olyan színezetet igyekszik adni, mintha Erreth felszólalásának célját Perczel Béni beszédének támogatása képezte volna. Pedig ez nem elel meg a valóságnak. Erreth ugyanis már 4 nappal korábban iratta föl magát szólásra, mit Perczel csak az utolsó negyed órában cselekedett meg, véletlenül értesülvén Erreth föliiratkozásáról. S

való félelem és talán a lelkiismeret szava megremegtették kezeit és ő — mint a most beállott katasztrófa bizonyítja — a szegeket fölcserélte és újra a mérgezettet tette be.

Vallomása sorai között kitűnt az őszinte megbánás tette fölött. A gróf Thurneckkel való frigy már nem birt elötte oly vonzó érdeklél és azon reményét fejezte ki, hogy nemsokára követi elárult barátját a boldogok honába. És ez hamarabb megtörtént, mint gondolta!

A völégény Gabriella halálának valódi okát nem tudta meg, mert nemsokára külföldre utazott.

Hardtenfels báró nem sokkal élte túl leányát. O. grófnő az ékszerből a drágaköveket kivétette, az aranyat fölolvastatta és mindent pénzre tett. A nyert összegből férjhez menendő szegény, de jó erkölcsű leányokat segélyezett.

Még csak magamra vonatkozólag akarok egy megjegyzést tenni. — Midőn a fiatal O. grófnő halála oly hirtelen bekövetkezett, bevallottam magamban, hogy a dolog állása olyan, mintha a beteg erős méregtől mult volna ki. De e sejtélemre gondolni is alig mertem akkor, hát még kimondani hogy mertem volna azt! Alaptalan, örült sejtélemnek mondták volna gyanumat. Ki mérgezhette volna meg a grófnőt?

Magam is igyekeztem gyanum felett nevetni, de valami benső hang mindjárt azt sugta, hogy gyanum nem alaptalan. Hogy végre e nyugalamtól megfosztó gondolatokat elűzzem, a fölbönczölést ajánlottam. Miután azonban ezt megtagadták, nem akartam gyanum által talán hiábavaló gondokat okozni. Így bizonyítékokkal nem rendelkezhetvén, a bűnténynek a sötétség leple alatt kelle maradni, míg a bűnös fölébredt lelkiismerete azt napfényre nem hozta.

nehogy a miniszter a kedvező választ, mi elől nem térhetett ki, az ellenzéki Erreth Jánosnak adja meg: gőzerővel gondoskodtak arról, hogy Perczel akarhogy, de Erreth előtt mondja el beszédét. A mi meg is történt nem nagy dicsőségére Perczel Béninek, mert nagyon természetesen már a szükséges idő rövidsége miatt sem tartatott mást, mint pongyola, hamarosan össze hevenyészett és általános-ságban mozgó beszédet, melyet Erreth alapos, a részletek egész sorozatát föltüntető tartalmas beszéde, melyhez nagy gondnal és lelkiismeretességgel gyűjtötte össze a most fölhasznált adatokat, teljesen agyonlapított. Ezek szerint igaza volt a „M. H.“-nak, hogy Perczel fölszólaltatása Erreth elleni manőver volt.

— **(Telefon a Frigyes-kaszárnyában.)** A telefont közelébb bevezették az 52-ik számú cs. és kir. gyalogezred hadkiegészítési parancsnokságához. A hatóságok a hivatalos ügyek elintézése céljából bármikor igénybe vehetik a hivatalos órák alatt, nemkülönben a nagy közönség is, ha katonai ügyekkel gyűlik meg a baja.

— **(A pécsvárosi polgári kör)** vasárnap, december hó 3-án délutáni 4 órakor a Nádor vendéglő 11. sz. szobájában választmányi ülést tart, melyen a hétfői városi közgyűlés tárgyai kerülnek megvitatás alá.

— **(Czipőgyár szövetkezet.)** A pécsi czipész iparosok fölfogva a tervbe vett czipőgyári szövetkezet nagy horderejét, csütörtökön este a részleteknek maguk közt való előzetes megbeszélése végett értekezletet tartottak, melyen egy ily szövetkezet alakításának a szükségét egyhangulag elismerték. Mindenesetre kívánatos, miszerint a szövetkezet a már létföntartással is küzdő kis iparosok helyzetének javulására létre jöjjen.

— **(Pályázat postamesteri állásra.)** A pécsi m. kir. posta és távirda igazgatóság pályázatot hirdet postamesteri állásra tisztviselői mellett Osztrón, Baranyavármegyében, III. oszt. postahivatal, készpénzbiztosíték 100 frt, járandóság 180 frt évi díj, 40 frt irodai, 30 frt kézbesítési átalány. A folyamodók sajátkezűleg irt és kellően fölszerelt kérvényüket 3 hét alatt a pécsi m. kir. posta és távirda igazgatóságához adhatják be.

— **(Beszakadt iskola.)** A felsőmindszentir. k. iskoláról az a hír járta be a lapokat, hogy az iskola tetőzete beszakadt. A gerendák és cserepek több gyereket súlyosan megsebesítettek, kettőt pedig megölték. Mint illetékes helyről értesülünk a szerencsétlenség következőleg történt. Egy cserepes dolgozott előadás alatt az iskola tetőzetén. A munka közben a lécezés beszakadt s a cserepes a padlásra esett. Ezen esés következtében a vikli beszakadt s egy padban író kis leánykát azonnal agyonütött; kettőt pedig megsebesített. Nagy szerencse volt, hogy a gyermekek a tanítóval az asztal melletti táblánál foglalatoskodtak, különben nagyobb szerencsétlenség történik. A szerencsétlenség okozóját a megindított vizsgálat fogja kideríteni.

— **(A Ferencz József gőzfürdő)** építkezései már annyira előre haladtak, hogy Pintér tulajdonos számítása szerint jövő csütörtökön valószínűleg megnyitható lesz. A viztartók összekötése már teljesen készen van; a csőhálózat is elkészült; a kisebb javításokat most csinálják. Még csak a festő és mázó munkák egy része van hátra s mihelyt ezzel elkészülnek, semmi sem fogja akadályozni a régóta nélkülözött gőzfürdő megnyitását, mely már valószínűleg közszükségletet képez.

— **(Iskolák megnagyobbítása.)** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter leiratot intézett Baranyavármegye törvényhatóságához, hogy a birjáni hosszú-hetényi, nagy-közári és somogyi iskolákat, miután az ottani tankötelesek száma megszorodott nagyobbítottassa meg.

— **(A kereskedelemügyi m. kir. miniszter)** rendelete szerint a gőzkazán-vizsgálati kérvényekhez mellékelni adóhivatali nyugták bélyegkötelesek.

— **(Ajándékozás.)** A pécsi áll. főreáliskola egy lelkes barátja az általa megrendelt Jókai-dizskiadást a főreáliskola ifjusági könyvtárának adományozta.

— **(Filloxera okozta nyomor.)** Mint értesülünk a pécsváradai járásnak több községe követi a tolnamegyeieket s tömegesen vándorol ki Szlavoniába és Amerikába. Különösen Himesháza, Liptódi Püspökmárok, Püspöklak, Geresd, Moráza, Mogyoród községek lakói nagyrésze otthagya házaikat, melyeknek ablakait befalazzák, kapuit bezárják s vándorbotot véve kezükbe, otthagyják mindenüket. A népnek keresete nincs, jobb napok reményében adósságokat csináltak s most a hitelezők mindenüket elszedik. A községek néptelenek, munkáskéz sehol sincs, a házak üresek, bérházakba bérlő nem találkozik, a birtokokat pedig potomáron elárverezik az adósság fejében, 1/4 telek 30—40—50 frt. Ezelőtt néhány évvel még 1000 1200 frt volt, sőt még több is. Pénzes spekulánsok most összevásárolják azokat, számítva a jobb jövőre. Egy-egy ház gyakran 5—20 forint és szóló 10—15 frt. Ez az ára ma a birtokoknak. Valóban szomorú kép ez, mely a tudósítástól élénk tárul és

még szomorubb az, hogy hazánk egykor legvirulóbb vidékei jutottak ily sorsra. A filloxera munkáját befejezte, koldusbotra juttatva a nép százazreit. A nyomor kivándorlásra készíti őket s mert kergeti őket az éhség, nincs érkezésük bevárni a helyes alany megválasztása kérdésének eldöntését.

— **(A pécsi patkolási tanfolyam vizsgálója.)** Wachsman Leo I. oszt. állami állatorvos által vezetett patkolási tanfolyam vizsgálója ma d. e. 10 órakor lesz Kardos Kálmán megyei főispán elnöke alatt a vármegyei ház nagy termében. A tanfolyam f. é. október 1-től december 2-ig tartott. Beiratkozott 25 hallgató, kik közül 2 időközben kilépett. A 23 hallgató közül 5 jeles, 13 jó, 5 pedig kielégítő eredménnyel végezte a tanfolyamot. Wachsman a hallgatókat nemcsak a vasalásra, hanem a szabálytalan, hibás és ferde alakú paták fölsimerésére, azoknak mikénti javítására, s mily vasakkal leendő patkolására is kiképezte, ami nagy előnyére válik a lótenyésztésnek.

— **(A „Pécsi ipartestület“ rendkívüli közgyűlése.)** A „Pécsi ipartestület“ f. é. december hó 10-ikén d. e. 10 órakor a városház közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart. A napirend következő: 1. Előjárósági jelentés a szakosztályok megalakítása és azok ügyrendjének jóváhagyása tárgyában. 2. Előjárósági javaslat az ipartestület kebelében létesítendő betegsegélyző pénztár szervezésére nézve. 3. Az előjáróság javaslata a testületi alapszabályok 6., 13. és 16-ik §-ainak módosítása iránt. 4. Ugyanannak javaslata a fölszabadulási járulékok fölemelése iránt. 5. Netáni indítványok.

— **(Betörés.)** Sausek Károly és Boltek Mihályné tegnap jelentést tettek a rendőrségnél, hogy fölső-havi-ut 32. sz. a. ház udvarában lévő zárt füstölő konyhából 2 leölt sertés husát, kolbászokat s egyéb füstölt husneműt 50 frt értékben ismeretlen tettesek elloptak. A rendőrség nyomozása több ismeret gazemberre irányul, kiknek kézrekerítésében erősen biznak.

— **(A pécsi izr. biblia-társaság)** fölolvadási ciklusát a f. é. december s a jövő 1894-ik évi január hónapokban fogja megtartani az izr. népiszkola dísztermében vasárnaponként d. u. 5 órai kezdettel. A fölolvások Perls Armin dr. főrabbi, Stein Lajos dr., Lenkei Lajos és Kengyel Mór lesznek.

— **(Szabadlára helyezés biztosíték mellett.)** Horváth József pécsi fanagykereskedőt Csapó József, egy pénzhamisítás miatt többször bevádolt rab vallomására annak idején a budapesti kir. törvényszék letartóztatta, mert állítólag Horváth lett volna az, a ki Csapónak több hamis százast értékesítés végett átadott. A törvényszék Horváthot a vizsgálat befejezte után is fogságban marasztalta, de a királyi tábla legutóbb elrendelte a szabadlára helyezést, azonban csak az esetben, ha Horváth 2000 frt biztosítékot letesz.

— **(Hymen.)** Stein Henrik dr. ügyvéd f. évi december hó 3-án d. e. fél 12 órakor tartja esküvőjét a pécsi izr. templomban Reif Olgával.

— **(Névváltoztatás.)** Sichermann Hersch nagy-károlyi illetőségű pécsi lakos vezetéknévénél „Szücs“-re kért átváltoztatását a m. kir. belügyminisztérium f. é. 97,601 sz. rendeletével megengedte.

— **(A Jókai-jubileum előkészítő bizottsága)** az ünnepély végleges programjának megállapítása céljából f. é. december 3-ikán d. e. 10 órakor a nemzeti kaszinó helyiségében alakuló ülést tart.

— **(A pécsi izr. hitközség kölcsöne.)** A pécsi izr. hitközség holnap d. u. 3 órakor a hitközség helyiségeiben rendkívüli közgyűlést tart, melyen a Pécsi Takarékpénztártól fölveendő 80,000 frt törlesztéses kölcsön kerül tárgyalás alá.

— **(A külvárosi tanítók kérvénye a város közgyűléshez.)** A hétfői közgyűléshez a pécsi külvárosi tanítók kérvényt intézett a fizetés-egyenlítés ügyében. A Pécsi Figyelő több ízben, legutóbb a november hó 18-iki számban foglalkozott ezzel az ügygyel érdemlegesen. Rá van ott mutatva amaz igazságtalan állapotra, mely a város községi iskoláiban működő tanítók fizetése közt, egyenlő kvalifikáció, egyenlő munkakör s egyenlő felelősség mellett különbségeket állít föl. A külvárosi tanítóknak föltétlen joga van a fizetés-egyenlítéshez. Illetékes helyen ennek kifejezést is adtak. Nagy méltatlanságra vall, hogy már eddig is keresztül nem vitték ezen tizenhét éves igazságtalanság megszüntetését. A városi közgyűlés csak egyszerű kötelességét fogja teljesíteni, ha a pénzügyi bizottság javaslatát mellőzve teljesíti a jogos és igazságos kérelmet.

— **(Kegyetlen apa.)** Gerdenits Jánoska a neve annak a kicsiny 7 éves hosszú-hetényi fiúcskának, kit sorsa, bolond szeszélyében, már élte kezdetén annak a szomorú tapasztalatnak megszerzésére kényszerítette, hogy az ő édes apja olyan emerib lény, a ki még rosszabb a vadállatoknál is; mert a vadállatok nem bántják kicsinyeiket, ellenkezőleg, gyöngédségükkel halmozzák el; míg őt édes apja, különösen anyjának halála után, nem részesíti másban, mint ok nélküli ütés-verésben. Gerdenits hosszú-hetényi földmivelő ez a barbár ember, kinek az a min-

dennapi kedvencz foglalkozása, hogy kis fiát majdnem holtra veri minden ok nélkül. De kegyetlenségében még egyszer sem ment annyira, mint mult hó 26-ikán, a mikor is meztláb, kis rongyos ingecskében verte el fiát házatól. A kis ártatlan a borzasztó időben félig összefagyva a rokonoknál keresett menedéket. Az eset köztudomásra jutott s az egész faluban nagy fölháborodást keltett. Közbelépett a bíró is és erélyesen intézkedett, hogy az ártatlan gyermek ezután meg legyen mentve brutális apja kínzásaitól.

— **(Kereskedelmi kaszinó.)** Az átalakult kereskedelmi önképző és betegsegélyző egyesület fölszámoló bizottsága lapunk november 25-iki számában fölkérte mindazokat, kik a kereskedelmi kaszinóba tagul belépni óhajtanak s az aláírási ívet még alá nem írták, miszerint az egyleti helyiségben hétfőn, csütörtökön és szombaton este 8—9 óra közt jelentkezni sziveskedjenek. Minthogy a kereskedelmi kaszinó az eddigi létszám mellett meg nem alakítható, beiratkozás pedig az érdeklődők fölhívása daczára sem történt ez ideig, a fölszámoló bizottság kényszerítve lesz a megalakításra záros határidőt kitűzni s ennek lejártával a vagyont deponálni, vagy szükség esetén a kereskedelmi betegsegélyző pénztár igazgató-ságának átadni.

— **(Tessék óvakodni Schultz Lipóttól.)** Ennek a 19 éves fekete göndör haju, magas termetű s nagy szemű jómadárnak az a foglalkozása, hogy beállít különböző házakhoz s mint ócska ruhákkal kereskedő handlé azt kérdezi: „Van-e valami eladó?” Sok helyen megörülnek a bárány bőrbe bujt farkasnak s összeszedik az eladni való ruhaneműt, mikért ő rendszeren nagyobb árt szokott igényt a professzionatus házalóknál. Eddig nincs baj. Az eladó örül a jó vásárnak, de Schultz Lipót is örül a jó vásárnak. Mikor már megegyeztek azt szokta mondani: Kérem szépen, mindjárt visszahozom a holmit, csak a kapuban reám várakozó kompanistámnak megmutatom. Készséggel megadják az engedélyt a jó madárnak, ki a kapu elé távozik, de onnan többé nem tér vissza a reá türelmetlenül várakozó eladókhoz. Ezt a nyereséges üzletet már egész bizottsággal üzte, míg végre tegnapielőtt egy elővigyázó eladó óvatosságán rajta vesztett s turpissága kisült. Rövidesen elfogták s a rendőrségre vitték, hol tárt karokkal fogadták a nagy reményekre jogosító üzletembert. Eddigél 11 üzletről kell számadást adnia; sokkal több van ugyan a rovásán, de az illetők rászédetésük miatti szégyenükben nem jelentkeznek, inkább veszni hagyják követeléseiket. Ha kiszabadul a jó madár, tanácsos lesz tőle óvakodni!

— **(Rosz ut.)** Az izr. temetőbe vezető ut, szemtanuk állítása szerint, nem dicsekedhetik azzal a kivánatos tulajdonsággal, melyet minden tisztességes uttó! joggal megkövetelhetünk a század végén; sőt daczára a modern haladás mindenhová kiterjeszkedő jótékony áramlatának és az éber hatóság soha nem szünő buzgó őrökésének, annyira hátra van, helyesebben olyan elhanyagolt állapotban leledzik, hogy majdnem katasztrófa állott be, midőn november 26-ikán egy temetés alkalmával a végső tisztelet megadására megjelent 3 400 főből álló közönség azon keresztül a temetőbe akart hatolni. Sokan megjedtek, hogy a sártengerben irgalmatlanul el fognak merülni, tehát visszafelé koncentrálták magukat. A bátrabbak neki vágtek a veszedelemnek s még örültek, ha nem a térdeken fölül mutatták a különböző színű nadrágok s egyéb becses portékák a legmagasabb „sarállás“-t. A halottas kocsival voltak legjobban megakadva, mert az formálisan majdnem berekedt a kátyuban. Ez ügyben a hitközs elöljáróság a városi közgyűléshez kérvényt adott be, melyben egy esetleges katasztrófára való tekintettel, sürgős intézkedést kér.

— **(Egy szerencsétlen házasság vége.)** Krasza Ferencz, a szigeti országut 31. számú házában lakó cipész mester szerencsétlen házasságban élt feleségével. Nap nap mellett szüntelenül civakodtak. Sokszor elég volt a legcsekélyebb ok arra nézve, hogy skandalumot csapjanak. Az élet ilyen formán elviselhetlenné vált Kraszára nézve s

e miatt utóbbi időben annyira elkeseredett, hogy öngyilkossági gondolatokkal kezdett tépelődni. A szerdai házi zivatar, mely az eddigi ellentéteket még jobban kiélesítette, teljesen megérlette benne a lapangó szándék végrehajtását. Szó nélkül elrohant hazulról s az üszögi állomás felé távozott. Megvárta az éjjel Mohács felől érkező személyvonatot, s midőn az közelébe ért, a sinekre dobta magát. A vonat elgázolta. Az öngyilkost még azon éjjel beszállították a halottas házba.

— **(A pécsi ker. betegsegélyző pénztár heti kimutatása)** november 30-án. Bevétel 3408 frt 63 kr. Kiadás: táppénzek 598.69 orvosszerek 261.41, temetkezések 55.00, irodaszerek 817.59, egyes kiadás 198.66 összesen 2831 frt 35 kr.

VEGYESEK.

— **Utánzásoktól való óvás.** Maager W. valódi tisztított dorsmájolaja a sokféle utánzások meggátolása céljából jelenleg csak oly háromszögű palaczkokban hozatik forgalomba, melyeknek külső burkolata egy törvényesen védett zárószalaggal van ellátva, amilyen a lapunkban foglalt hirdetésekben látható. Eme zárószalagok által a palaczkok most már külsőleg könnyen megkülönböztethetők más háromszögű palaczkoktól és felismerhetők, mint a valódiak. Ama betegek tehát, akiknek az orvos Maager-féle dorsmájolajat rendelt, utasítsák vissza határozottan mint utánzatokat, azokat a háromszögű palaczkokat, melyek nincsenek ellátva e zárószalaggal.

— **Karácsony mindinkább közeleg,** és evvel sok szülő részére a karácsonyi ajándékok helyes kiválasztásának gondja mindig sürgősebbé válik. Ha mi mostan mint igen ajánlatos ajándékképpen 3 éven felüli gyermekek számára a Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrényeket megnevezük, igen jól tudjuk, hogy ezáltal új játékokra nem utalunk. Hanem éppen ez eme kitűnő játék-foglalkoztatószerek nagy és ritka előnye, hogy mindig új marad. Az elmés kiegészítőrendszerek által a Horgony-Kőépitőszekrények mindig új alakot nyernek, mivel mindegyik kiegészítőszekrény újat hoz; sőt a régi szekrények ezen berendezés által mindig értékesebbé és mullattatóbbá lesznek. Igen messze vezetne, ha itten ezen játékszernek sok előnyeit megbeszélni akarnók, a Richter F. Ad. és társa bécsi cégétől beszerezhető képes árjegyzékre és mindenekelőtt magukra a Horgony-Kőépitőszekrényekre akarunk utalni, ezeknek pompás építési mintalapjai a legjobb ajánlás.

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:
PLEININGER FERENCZ.

Szerkesztő:
BOGÁTHY MEDÁRD.

NYILT-TÉR. *)

Köszönet-nyilvánítás.

Istenben bold.

Dr. Fesztl Károly

elhunyta alkalmával minden részről tanusított részvét által meghatva, a gyászoló hozzátartozók meleg köszönetüket fejezik ki mind azoknak, kik részvételükkel fájdalomukban osztoztak, a vigasztalás útjára vezettek, s a végtisztesség megadásakor jelenlétükkel megtiszteltek.

A gyászoló család.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget
A szerk

Dr. Narancsik Károly

ügyvéd

ügyvédi irodáján

Dárdán megnyitotta.

Tőkepenzesek figyelmébe!

23000 frt tőke, a mely 1—4000 írtos tételekben 8 százalékos kamattal mellett első és második helyen földbirtokokon bekebelezve van és mely után fél évenként a kamattal pontosan beszolgáltatatik — más vállalat végett — akár egyben akár részletekben átcedáltatik Mérey Sándor ur által Pécs Megye-utca 3. szám.

Malom eladó.

Baranyamegye Hidor község közepében fekvő, rendes vizü patakka 2 pár kőre járó

vizi-malom

(fenyeresssel), egészen új berendezéssel, kedvező feltételek mellett eladó.

Közelebbi feltételek az ott lakó tulajdonosnál Kohl Ferdinándnál tudhatók meg.

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a legtagabb körökben

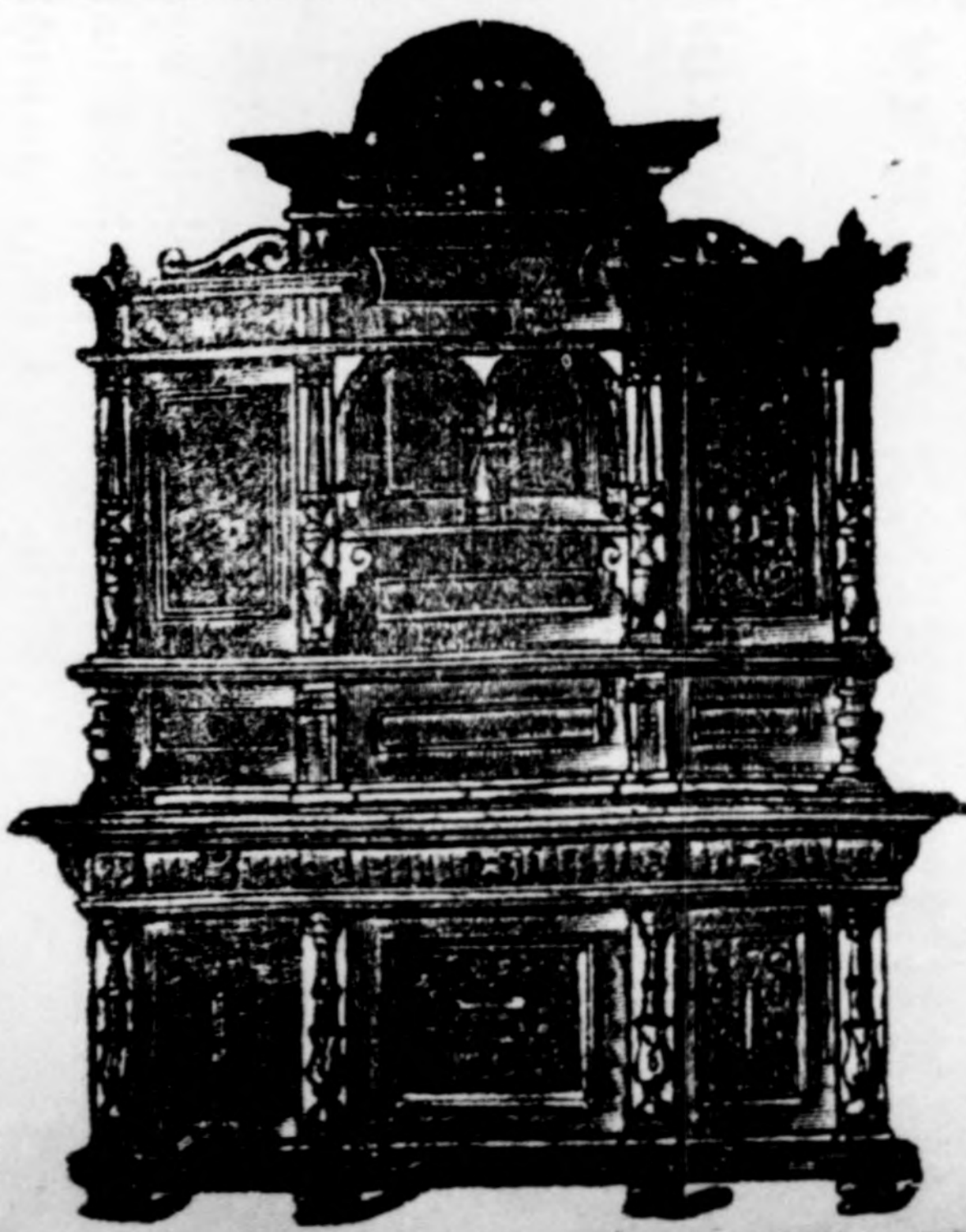
Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicsőreleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólóg legyen emlékezetbe hozva. Ezen népszerű háziszser 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr-nyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony“ védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonynyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany oroszlánhoz“ Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapestben.

Tüzelőfa eladás.

A legjobb bükk és gyertyánfa olcsó árérti szállítást elvállalja Klobucsár M. ur Pécssett („a Kutséberhez“ Király-utca 44. sz.)

Zelms György.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye
(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű **fa-, vas- és kárpitozott bútorok**, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapestben vagy Bécsben.

Hirdetések:

PÉCSETT.

Ajánlják elismert kitünő minőségű
harangjaikat, harangállványokat, érczöntő-
déljüket.

Tűzoltászati gépeit

egységes orsz. csavarra.

tűzoltó segédeszközök és le-
génysségi felszereléseket.

KUTAKAT.

Vízvezetékek és vízvezetési rész-
let tárgyakat.

Pinczészeti gépeket és szerel-
vényeket.

ÉRCZ-ÁRUIKAT.

Gőz- és vizimalmok teljes be-
rendezéseit.

GŐZGÉPEKET és LOKOMOBILEKET.

Gőzkazánokat és kazánfelsze-
reléseket.

Továbbá van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a téli idény alatt, midőn
helyeink kevésbé lévén munkákkal igénybe véve s a **gépjavítások** alapos keresztülvitelére ez a leg-
kalkalmasabb időszak volna, hogyha a birtokukban levő gőzmozdonyok, gőzcéplőgépek vagy egyéb gaz-
dossági gépeiket, melyek javításokat igényelnek, mielőbb ide gyárunkba átszállítani sziveskednének, melynek
alapos helyreigazítását, valamint jutányos árát eleve biztosíthatjuk.

Alkalmas karácsonyi és ujévi ajándékok.

A közeledő ünnepek alkalmából különös figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek a leg-
újabb különlegességekkel gazdagon felszerelt

ékszer- és óra-raktáromat,

mely a legkényesebb igényeket is kielégíti. Nagy választékban tartok alpaka (kina) ezüsből ké-
szült díszes tárgyakat, s ezek különösen igen czélszerű alkalmi ajándékokul szolgálnak. Az ékszerek
valódiságáért s az órák kitünő jó minőségeért kezességet vállalok s a lehető legmérsékelteb-
ben számítom. Külön megrendelésre elvállalom minden szakmámba vágó tárgynak az elkészítését
s úgy az ékszerek, mint az órák javítását szakszerűen, kifogástalanul s a legjutányosabb ára-
kon eszközölöm.

Avult arany és ezüst tárgyakat, órákat és drágaköveket

a legmagasabb árak mellett fogadok el cserébe, avagy készpénz fizetés mellett.

Közel 30 év óta fennálló üzletem

e hosszú idő alatt mindig birta a n. é. közön-
ség bizalmát s hiszem, hogy azt a jövőben
sem fogja tőlem megvonni, amiért is szives pártfogásért és minél számosabb látogatásért esedezem.

Kiváló tisztelettel

ENGESZER MIKLÓS

ékszerész, órás, arany és ezüstműves Pécsen, Király-ntéza 6.

A legjobb hírnévű francia jelzék.

Cognac Matignon

(ALEXANDER MATIGNON & Co. COGNAC, Franciaország.)

Vezérképviselők Ausztria-Magyarország részére:

FAU és Társa, FIUME.

Kapható minden fűszer-, csemege- és gyógyanyag-kereskedésben, gyógyszertár-,
czukrászda- és kávéházban.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely bakkávé ízű. Ez azon el nem ért előnyt nyújtja, hogy a pótlékmentes vagy
szurogatókkal kevert bakkávé káros élvezetéről leszoktat és belőle sokkal izle-
tesebb és mellette egészségesebb és táplálóbb kávé készíthető. — Főülmulha-
tatlan mint pótlék a bakkávéhoz. — Főképp ajánlható nők-, gyermekek- és betege-
knek. — Utánzatoktól óvakodni kell! — Fél kiló 2. kr. — Mindenütt kapható.
Valódi csak fehér csomagokban, Kneipp plébános úr arczképével, mint védjeggyel.

Sel. Kneipp

Hirdetések:

PÉCSETT.

Ajánlják elismert kitünő minőségű
harangjaikat, harangállványokat, érczöntő-
dájüket.

Tűzoltászati gépeit

egységes orsz. csavarra.

tűzoltó segédeszközök és le-
gényeségi felszereléseket.

KUTAKAT.

Vízvezetékek és vízvezetési rész-
let tárgyakat.

Pinczészeti gépeket és szerel-
vényeket.

ÉRCZ-ÁRUIKAT.

**Gőz- és vizimalmok teljes be-
rendezéseit.**

GŐZGÉPEKET és LOKOMOBILEKET.

Gőzkazánokat és kazánfelsze-
reléseket.

Továbbá van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a téli idény alatt, midőn munkáink kevésbé lévén munkákkal igénybe véve s a **gépjavítások** alapos keresztvitelére ez a leg-
alkalmasabb időszak volna, hogyha a birtokukban levő gőzmozdonyok, gőzcéplőgépek vagy egyéb gaz-
sági gépeiket, melyek javításokat igényelnek, mielőbb ide gyárunkba átszállítani sziveskednének, melynek
alapos helyreigazítását, valamint jutányos árát eleve biztosíthatjuk.

Alkalmas karácsonyi és ujévi ajándékok.

A közeledő ünnepek alkalmából különös figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek a leg-
ujabb különlegességekkel gazdagon felszerelt

ékszer- és óra-raktáromat,

mely a legkényesebb igényeket is kielégíti. Nagy választékban tartok alpaka (kina) ezüsből ké-
szült **diszes tárgyakat**, s ezek különösen igen czélszerű alkalmi ajándékokul szolgálnak. Az ékszerek
valódiságáért s az órák kitünő jó minőségeért kezességet vállalok s a lehető legmérsékelteb-
ben számítom. Külön megrendelésre elvállalom minden szakmámba vágó tárgynak az elkészítését
s úgy az ékszerek, mint az órák javítását szakszerűen, kifogástalanul s a legjutányosabb ára-
kon eszközölöm.

Avult arany és ezüst tárgyakat, órákat és drágaköveket

a legmagasabb árak mellett fogadok el cserébe, avagy készpénz fizetés mellett.

Közel 30 év óta fennálló üzletem

e hosszú idő alatt mindig birta a n. é. közön-
ség bizalmát s hiszem, hogy azt a jövőben
sem fogja tőlem megvonni, amiért is szives pártfogásért és minél számosabb látogatásért esedezem.

Kiváló tisztelettel

ENGESZER MIKLÓS

ékszerész, órás, arany és ezüstműves Pécsett, Király-ntéza 6.

A legjobb hírnévű francia jelzék.

Cognac Matignon

(ALEXANDER MATIGNON & Co. COGNAC, Franciaország.)

Vezérképviselők Ausztria-Magyarország részére:

PF AU és Társa, FIUME.

Kapható minden fűszer-, csemege- és gyógyanyag-kereskedésben, gyógyszerár-,
czukrászda- és kávéházban.

URAKNAK.

A jelenkor legszebb találmánya a szabá-
dalmazott ónhasználatra való delej-
villamos készülék, mely gyengeségi
állapotok (elgyengült férfierő) hasz-
nálatánál a legjobb eredményeket mu-
tatja föl Orvosok által minden állam-
ban a legmelegebben ajánlatik. A
készülék legkönnyebben alkalmazható.
A zsebben tokban könnyen hordható.
Leírása a készüléknek zárt borítékban
10 kros bélyeg bekötődése mellett. Kap-
ható a cs. k. szab. tulajdonos és készí-
tőnél J. Augenfeld, Bécs, I. Schuler-
strasse Nr. 18.

Almát és körtét

szállítok. Az árak következők:
500 drb finom fajtájú alma ko-
sárban vagy ládában 4 frt. 1000
drb 7 frt.

500 drb finom téli körte 6
frttól 12 frtíg.

A gyümölcs fagymentes.

Szállítás az összegek előre
beküldése mellett vagy után-
vétellel.

Gyümölcs és csemege keres-
kedőknek árendedmény.

Berger József

gyümölcs exporteur
Grácban.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely babkávétől. Ez azon el nem ért előnyt nyújtja, hogy a pótlékmentes vagy
szurrogátokkal kevert babkávétől leszoktat és belőle sokkal izle-
tesebb és mellette egészségesebb és táplálóbb kávé készíthető. — Főülmulha-
tatlan mint pótlék a babkávéhez. — Főképp ajánlható nők-, gyermekek- és betege-
knek. — Utánzatoktól óvakodni kell. — Fél kiló 2, kr. — Mindenütt kapható.
Valódi csak fehér csomagokban, Kneipp plébános úr arczképével, mint védjeggyel.

NOWOTARSKI A. és fia

kereskedelmi műkertészete és magkereskedése

PÉCSETT, Nepomuk-utca 20. szám

ajánl mindennemű kertészeti terményeket, u. m. konyhakerti és virágmagvakat, virágzó kerti és szobai dísznövényeket, gyümölcsfacsemeteket, díszfákat és cserjéket.

Mint legszebb és legalkalmasabb

karácsonyi és ujévi ajándékok

szobai tenyésztésre alkalmas pálmák vannak készletben,

u. m. Phönix- és legyező pálmák gyönyörű egészséges példányok. Darabja 2 frttól 3 frtig.

Ugyanezen célra és az egész téli időnyben mindennemű virágkötözési munkákat, kézi- és mellésokrokat, virágkosarakat, koszorúkat stb. elismert ízléssel jutányos árak mellett készítünk.

A jövő tavaszi ültetésre nagy készletünk van

nemes gyümölcsfákban, magastörzsű és bokoralaku

rózsákban stb. stb.

Minden említett cikknek gondosan s fagymentesen csomagolva bármely irányban a vidékre is szállíthatnak.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Magkereskedés. — Virágkötészet.

Növénytenyésztés. — Gyümölcsfátenyésztés.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított

(törvényesen védett csomagolásban) Maager Vilmostól Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészhetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3. valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Pécsett kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth János és az irgalmasok gyógyszerárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.

Főraktár és főelárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs, III/3. Heumarkt 3.

Utánzatok hatóságilag nyomoztatnak.

COGNAC
Czuba-Durozier & Co.
francia cognacgyár
PROMONTOR.
Vezérigynökség
Ruda és Blochmann Budapest és Bécs.
Mindenholt kapható.

Bösendorfer L., Lédeczy „Lyra“, Kutschera K., hofer fiai, Stingl, Kern Proksch, Streicher J. B. Cramer), Bécsi zongor-

Sándor, Heitzmann fiai, Wirth Fer., Schweig-Alajos, Hoffmann Kár., fia, Mayer W. (Gottfr. ra-készítők I. Produktiv-szövetkezete

képviselőjük Pécsett

Valentin Károly fia

zongora-, pianino és harmonium-terem

PÉCSETT,

Széchenyi-(fő) tér, bazár-épület 16. szám, II. emelet.

Zongorák, pianinok, harmoniumok bérbe adnak vidékre is havonkinti bérösszeg 4-5-6-7-8 frt.

Az eladott zongorákért 5 évi jótállás vállalatik.

Átjátszott zongorák ujakra becseréltetnek.

Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében: három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dicsőretet talált, és mindnyájak által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatószeret még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kérendő és minden egyes szekrény Horgony-gyárijeggy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszerterületekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondűző, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmazzák. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal“ ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.

Wien, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Nürnberg, Oltten, Rotterdam, London E.C., New-York.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Agyagos és homokos talajban különösen alkalmas a filokszerának teljesen ellenálló szőlővessző kapható a Mozsgói uradalomban

Riparia Portalis

I. rendű 55 cm. hosszú 8—10 mm. vastag ültetés és oltásra egyaránt alkalmas

1000 darabja 16 frt

II. rendű 55 cm. hosszú 5—8 mm. vastag ültetésre ép ugy alkalmas mint az előbbeni

1000 darabja 8 frt

Megrendelési cím: Uradalmi Intézőség Mozsgón, Somogy megye; Pósta: Helyben. Vasuti állomás Szigetvár.

Fényképészeti és festészeti műterem.

Dr. Löwy-féle palota PAPP L. Széchenyi-tér 2. sz.

Van szerencsém a nagy közönség figyelmét rövid idő alatt a legnagyobb és legjobb hírnévnek örvendő

fényképészeti és festészeti műtermemre

fölhívni, melyben a fényképészet terén még eddig itt elő nem állított legujabb vívmányok is készülnek.

Legelső sorban fölívom a nagy közönség figyelmét a rendes fényképekre, melyeket szinte egy legujabban föltalált papírosra készítek, a mely finomságára és tartósságára fölülmul más minden e szakmába vágó eddig használt papírosokat, miután meggyőződve, hogy a külföld és fővárosunk nagyobb fényképészeti mind azzal dolgoznak, e végből, hogy én is ugyanazon munka előállítására képes legyek és hogy nagy közönségünk ne kerüljön a fővárosba, óriási árkülönbség dacára kizárólag azzal dolgozom, a nélkül, hogy a képek rendes árát fölemeltem volna, és mindezt a nagy közönség tömeges látogatása által voltam és vagyok képes előállítani. Továbbá képeim a legfinomabb és legnagyobb szakértelemmel vannak kidolgozva, úgy hogy műtermemben készült fényképek a fővárossal mindenkor versenyképesek.

A fényképészet terén használatban levő összes nagyságokon kívül még életnagyságu képeket, melyeket a legkisebb fényképekről és a legrégebb képekről is a legelőhűbbeu és legfinomabb kivitelben állítok elő.

KÜLÖNLEGESSÉGEK:

Különös szépségű opál-képek, mely saját találmányomat képezi, továbbá fényképek selyemre, mindenféle színűre, ugyszintén vászonra (Lenografa), fényképek zsebkendőbe bele etetve, melyek soha ki nem moshatók. (Platyotipia) fekete színű matfényképek. Továbbá még fölívom a nagy közönség figyelmét Chromo-képeimre üvegfestmény, ugyszintén aquarel- és olaj-festményeimre, melyeket ép ugy a művészet dolgában, mint teljesen élethűen készítek.

A midőn erről értesitem a nagy közönséget, egyidejűleg bátor vagyok azon kérést intézni, hogy becses támogatásával műtermemet továbbra is szerencsétlenül méltóztassanak.

Tisztelettel

PAPP L.

Schönwald Imre

óras és ékszergyáros

PÉCSETT, király-utca 15, a „Hattyu“ épületben.

Külön berendezett szétküldési osztály.

Az alább felsorolt tárgyak, eredeti gyári áron, megrendelésre minden irányban, szétküldetnek. Megkeresések azonnal elintéztetnek.

Egy pontosan kipróbált ébresztő óra 2 frt.
Egy ezüst kettős fedelű Ancer Remontoir óra pontosan kipróbálva 10 frt.
Egy valódi ezüst Tula Ancer Remontoir óra 14 frt.

Egy valódi ezüst egy fedeles henger Remontoir óra csinos alakban kristály üveggel 7 frt.
Egy nickel Remontoir óra kristály üveggel 4 frt 50 kr.

Csinos női arany gyűrű 14 kr. aranyból valódi Ametyit Aquamarin vagy más ékkövel 4 frt 50 kr.

Valódi ezüst karlancz Jongouval legszebb kivitelben 3 frt 60 kr.
Valódi ezüst uri óraláncz legújabb faconban 2 frt 50 kr.

Granát nyakkendőtűk különféle szép kivitelben 1 frt 50 kr.

Valódi granát Brochetűk vagy karkötők legszebben készítve 3 frt 50—5 frt.
Csinos mellűk valódi Ametyit és igazgyöngyökkel kirakva 4 frttól — 7 frt.

Ujdonság!

Sétabotok valódi ezüst fogantyúval 2 frt 50—12 frt.
Valódi ezüst szivarszipkák 2 50—5 frt.

Valódi ezüst karkötők tartósan arannyal bevonva (Double) 4 frttól 12 frt.

Ujdonság!

Arany női nyakláncz amulettel 6—40 frt.

Ujdonság!

Sütemény és felszolgáló tálcák a legszebb fajance betétekkel 4 frt 50—24 frt.

China ezüst kenyér kosarak 2 frt 50—12 frt.

Cognac Service legszebb és legújabb angol faconban 18 frt.

Valódi ezüst gyermek étszerek 5—40 frt.

Legjobb Berndorf első minőségű étszerek eredeti gyári áron tuczatja 16 frt.

China ezüst gyertyatartók óriási választékban párja 4 frt 50—36 frt.

China ezüst diszálványok elegánsan és jóízléssel kiállitva 10 frttól 28 frt.

Valódi ezüst teljes étszer készletek 6—12—24 személy számára csinos Cassetteben összeállitva 120—150—500 frt és feljebb.

Párizsi szemüvegek és orrszorítók főraktára egy legjobb szemüveg ára 2 frt.
egy legjobb orrszorító 1.80 —

Szemüvegek és orrszorítók valódi hegyi kristályból csiszolva (mineralogikus kő) drbja 4 frt.

Minden szemhez alkalmas arany foglalatú szemüvegek és orrszorítók 7 frttól — 16 frt.

Nagy választékban.

14 nap járó inga óra csinos modern szekrényben gyári áron 14 frt.

Gömbölyű nyolcz nap járó iroda óra különféle színű tokokban csak 4 frt.

Csinos Stylszerű Salon és ebédlő órák pazar kivitelű szekrényben 18 frttól — 34 frt.

Negyed órát ütő és ismétlő inga óra legszebben kiállitva 30 frttól — 60 frt.

Álló szekrényű legfinomabb bécsi inga óra renaissance stylben gazdag szobrászmunkával 120 frt.

Brillant gyűrűk, Bontonok, Karkötők és nyakékek 25 frttól — 1000 frt.

Női arany Chatelaine lánczok 14 frttól—100 frt.

Legnagyobb választék csinos és legújabb divatu urí arany óra lánczokból 20 frttól—120 frt.

Gyári főraktár a legjobb arany uri és női órákból 16 frttól 300 frt.

Az összes tárgyak valódiságáért kezeskedem.

Monogrammok, czimerek, egyéb vésnöki munkák valamint órák és arany tárgyak műtermemben legjobban készíttetnek és javittatnak.

Bármely raktáron levő esőköpeny 10 forint.

Tauszig Armin Pécssett.

Bármely raktáron levő esőköpeny 10 forint.

Bármely raktáron levő esőköpeny 10 forint.

Helyszüke miatt

elhatároztam a raktáromon felhalmozódott árucikkek nagy részét u. m.:

selyem- és gyapju-ruhakelméket, felöltőket, szőnyegeket, vásznakat,

asztalneműeket,

karmantyukat, sapkákat, szörme-gallérokat

és számtalan más cikket

csak december 31-ikéig

10, 20, sőt 50 százalékkal is a rendes beszerzési áron alul elárusítani.

A csoportonkint összeállított mélyen leszállított árucikzekre bátorokodom a t. közönség figyelmét felhívni. És pedig:

<p>Ruhakelmék.</p> <p>I. csoport: előbb 50 - 60 kr. méterje most 30 kr.</p> <p>II. csoport: előbb 65—80 kr. méterje most 40 kr.</p> <p>III. csoport: előbb 85 kr. 1 frt méterje most 50 kr.</p> <p>IV. csoport: előbb 1 frt 1 frt 20 kr. méterje most 60 kr.</p> <p>V. csoport: előbb 1 frt 25, 1 frt 60 kr. méterje most 80 kr.</p>	<p>Velez (parget)</p> <p>I. csoport: előbb 45 kr. méterje most 35 kr.</p> <p>II. csoport: előbb 55 kr. méterje most 45 kr.</p> <p>III. csoport: előbb 60—75 kr. méterje most 55 kr.</p>	<p>Mosókelmék. (levantini és zephir).</p> <p>I. csoport: előbb 36—45 kr. méterje most 28 kr.</p> <p>II. csoport: előbb 48—55 kr. méterje most 35 kr.</p>	<p>Selymek.</p> <p>I. csoport: előbb 90 kr, 1 frt 20 kr. méterje most 60 kr.</p> <p>II. csoport: előbb 1 frt 25 kr., 1 frt 50 kr. méterje most 80 kr.</p> <p>III. csoport: előbb 1 frt 60 kr., 2 frt méterje most 1 frt.</p> <p>IV. csoport: előbb 2 frt 25 kr., 3 frt 50 kr. méterje most 1 frt 25 kr.</p>	<p>Kazan és flanell.</p> <p>I. csoport: előbb 90 kr. méterje most 70 kr.</p> <p>II. csoport: előbb 1 frt, 1 frt 20 kr. méterje most 80 kr.</p> <p>III. csoport: előbb 1 frt 20 kr., 1 frt 40 kr. méterje most 1 frt 10 kr.</p>
---	--	---	--	---

Bármely raktáron levő esőköpeny 10 forint.